

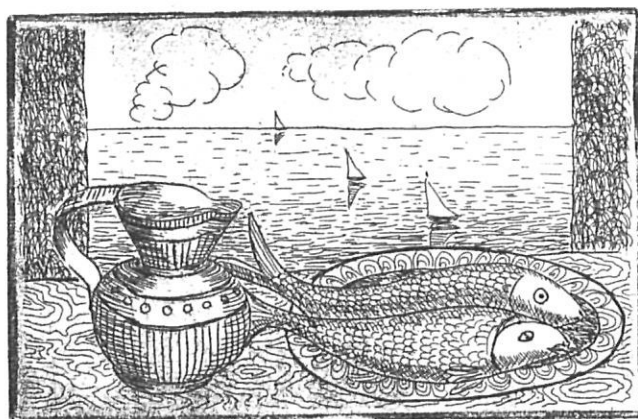
CARTA PÒSTUMA D'UNA ESCRITORA VIVA

BOSCK, Bel.

Trucant a les portes del cel (Diari pòstum).
Editorial Empúries, 1995, 85 pàg.

No hi ha dubte que *Trucant a les portes del cel (Diari pòstum)* va ser un dels millors regals editorials del 95 a Catalunya. Per dir-ho amb Jesús Purroy, prologuista de l'obra guanyadora del Casero'94, Bel Bosck (Salt, 1969) és ara una escriptora èdita amb una intensa producció inèdita que no mereix aquesta condició. Inèdita o gairebé: *Des-concert!*, finalista del Casero'92 havent topat, segons Purroy, amb el rètol de «Tancat per precaució», l'hem pogut llegir fotocopiada gràcies a una eficaç campanya de divulgació autoalimentària: «Sembra *Desconcert!*». Les dues obres tenen en comú una estructura no-lineal, puzzle a construir, una expressió de sensibilitat contundent, un llenguatge-rèptil viu capaç de ridiculitzar els estratègies de la puresa immòbil i una sola veu narrativa en permanent monòleg: l'univers interior del jove que s'adorm menjant un "polo" en un concert de rock i la dona-escriptora-música (Arnalda, 25 anys) a l'espera que el càncer se l'emporti a fer jam sessions amb Jimi Hendrix i Janis Joplin (i Kurt Cobain, del club dels 27, Jerry García i Sterling Morrison?). Les bandes sonores hi juguen un paper important, a *Des-concert!* i a *Trucant...*, hi són component captivador però no pas encasellable: Bel Bosck no pertany a cap generació incògnita, és única com ho és Tom Waits i, com el gos de la pluja, no deu res a ningú. Potser per això la seva prosa fa l'efecte de ser, com Maldoror-Maldalbada, espantosament bella.

Trucant... és, si voleu, una història dura, sense concessions, i encara hi podríem afegir, posats a trobar-hi inconvenients estúpids, que la narradora acaba reconeixent que «la trama és un pèl estranya» (pàg. 81). Cap problema: el mambo necrològic de Waits a *Swordfishtrombones* i el rock luctuós de la novel·la de la Bel comparteixen un lloc d'honor en les preferències de més d'un seguidor de poetes-músics (diguem-ho ja: Bel Bosck és també el grup Estrangulados en cueros, abans The Belboschians i qui sap quants d'altres. I també dibuixa i pinta o ha pintat, com Aute però amb un apassionament més fosc, més real). A *Trucant...* hi surt una Edna Million altra que la de *Rain Dogs*, transexual i micajonqui, i hi apareix el(la) fill(a) mític(a) de Lauréamont, Maldoror-Maldalbada, Hermafrodita en la donzella-mare del (de la) qual es reconeix Arnalda, «escèptica cronista» i «*selfmade woman* als ulls de labenpensança» (pàg. 22). Arnalda, també *alter ego* de Bosck per condició i caràcter: rockera empedreïda, intolerant amb la intolerància (excel·lent la citació que precedeix

Susana Aliat

el llibre, de Max Faktor & the White Fagocytes: «La intolerància es el proceso mediante el cual se transforman en heces todos los colores del universo»), equilibrista de les paraules i els sentits: «Em dono cops de cap frenètics contra un mur de vidre, quan no hi ha ningú que em faci cas i ja no em queden dits per tocar el timbre», escriu Bosck als epígrafs 1 i 40, abans i després que els àngels apocalíptics i violadors toquin les set trompetes, cruspida Arnalda per llàgrimes i oceans, experimentadora de poesia surreal al compàs de la mort: ulls que seuen a la finestra, orelles de vidre glaçat, cadàvers que es caven la fossa, aigua de cera beguda, un bosc prenys de lluna.

L'estructura no-lineal de *Trucant...* consta de quatre línies narratives sàviament combinades des de la diversitat lingüística i de continguts: les cartes a Txus de la malalta –una successió de frontisses al marge dels epígrafs, el recorregut còsmic, també bicèfal, de Maldoror-Maldalbada, les reflexions sarcàstiques, desenganyades d'A. a l'hospital i el breu viatge, igualment al fons de la nit o «pels fems de la misèria humana», d'Edna Million, morta a mans d'un client després d'una fatídica palla cubana. Com ella, la novel·la s'extingeix: «Una mà tanca un llibre. I tot és fosc». Però podem tornar enera i reviure-la. Interessa fer-ho, perquè l'obra múltiple no s'esgota (amb el permís de Calvino, il·lustre mort entre els vius, i dels professionals etiquetadors: *Trucant...* presenta trets clàssics: qualsevol relectura és en realitat una lectura de descobriment, perquè un clàssic no acaba de dir mai el que ha de dir (o, potser, suggerir). I acabo amb la vuitena definició de clàssic segons Calvino, no sé si per justificar el discurs anterior: «un clàssic és una obra que suscita un incessant polsim de discursos crítics, però l'obra se'ls treu contínuament del damunt». No he volgut aixecar pols absurda, que la Bel és molt viva i ha de retratar-nos, aviat, amb una Polaroid. Mentrestant, podeu llegir *Trucant...* en una segona edició, dins una col·lecció de narradores del segle XX que no acaba d'entusiasmar a l'escriptora, gens amiga de la discriminació positiva mal interpretada).

David Guixeras-Olivet